

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/62/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114213818
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8114213818.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Moniky Juskovej, v spore žalobkyne M. L.C., K. B. XX/X, XXX XX L., zastúpená JUDr. Helenou Schneiderovou, advokátkou so sídlom Floriánova 12, 080 01 Prešov, proti žalovanému M. L., K. B. XX/X, XXX XX L., zastúpený JUDr. Milošom Kaščákom, advokátom so sídlom Kalinčiakova 10, 093 01 Vranov nad Topľou, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 19C 52/2014-210 zo dňa 12.10.2017 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov tak, že prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne nehnuteľnosti: dvojizbový byt nachádzajúci sa v L. na ul. B., v bytovom dome č. XX, ktorý je postavený na parcele č. XXX/XX, kat. územie L. a zapísaný na LV XXXX, podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach tohto bytového domu v podiele XX/XXX, zapísaný na LV č. XXXX, spoluvlastnícky podiel na pozemku, na ktorom je tento bytový dom postavený a to v podiele XX/XXX na pozemku parcely registra C, parcelné číslo XXX/XX - zastavené plochy a nádvoria o výmere XXX m² zapísané na LV XXXX, kat. úz. L..

Ďalej do výlučného vlastníctva žalobkyne súd prikázal hnuiteľné veci: gaučová sedacia súprava v zostatkovej hodnote 50 eur, obývacia stena v detskej izbe v zostatkovej hodnote 50 eur, 2 ks váľandy v detskej izbe v zostatkovej hodnote 0 eur, práčku v zostatkovej hodnote 50 eur, chladničku v zostatkovej hodnote 20 eur, DVD prehrávač v zostatkovej hodnote 15 eur, hifi veža v zostatkovej hodnote 15 eur, mikrovlnka v zostatkovej hodnote 0 eur, kuchynské náradie a to 6 ks sklenených pohárov, 12 ks príborov a 5 ks hrncov v zostatkovej hodnote 20 eur, plynový sporák v zostatkovej hodnote 30 eur.

Žalobkyni bola uložená povinnosť na vyrovnanie podielov zaplatiť žalovanému sumu 4.987,50 eur v splátkach vo výške 70 eur mesačne splatných do 15. dňa v mesiaci počnúc dňom 1.1.2018 do úplného vyrovnania dlhu pod stratou výhody splátok.

Nárok na náhradu trov konania účastníkom súd nepriznal. Priznal štátu nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobkyni vo výške 50 % a vo vzťahu k žalovanému vo výške 50 %.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol v poradí druhým rozsudkom o žalobe žalobkyne, ktorá žiadala vyporiadať bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, keď manželstvo strán sporu zaniklo a po zániku manželstva k dohode o vysporiadaní BSM nedošlo. Žalobkyňa v žalobe žiadala, aby súd rozhodol o vysporiadaní BSM účastníkov konania bez finančnej náhrady z dôvodu, že žalovaný nikdy nebol riadne zamestnaný, nemá cit pre rodinný život a zariadenie bytu, chod domácnosti, starostlivosť o deti,

či platenie účtov každý mesiac. Nikdy sa o nič nezaslúžil, nikdy nič čo sa týka bytového zariadenia nezadovážil, bytové zariadenie je obstarané výlučne zásluhou žalobkyne. Žalovaný holdoval alkoholu, bol násilný a na domácnosť neprispieval. Bol odsúdený za násilné trestné činy voči nej a deťom.

Žalovaný s vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva manželov bez finančnej náhrady nesúhlasil. Uviedol, že prispieval na domácnosť, prispel aj na zadováženie bytu a zariadenia, zarobil brigádnicky a byt svojpomocne zveľadil. Žiadal o vyplatenie polovice trhovej ceny bytu s tým, že súhlasil, aby byt a bytové zariadenie bolo prikázané žalobkyni.

Prvoinštančný súd v priebehu konania rozhodol o rozšírení žaloby a pripustil túto zmenu žaloby, kde žalobkyňa skutkovo odôvodňovala disparitu podielov na vysporiadaní BSM.

Prvoinštančný súd zistil, že manželstvo účastníkov bolo uzavreté dňa 13.4.1996. Z manželstva pochádzajú dve deti. Žalovaný pred uzavretím manželstva mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi B.. Manželstvo účastníkov konania bolo rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 29P 147/2011-45, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 3.11.2012 rozvedené, na čas po rozvoze boli zverené v tom čase maloleté deti N. a M. L. do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 30 % zo sumy životného minima. Styk otca s maloletými deťmi upravený nebol.

Počas trvania manželstva prebiehalo konanie pod sp. zn. 14C 181/2011, kde žalobkyňa podala návrh na nariadenie žalovanému, aby dočasne nevstupoval do bytu, keďže užíva alkoholické nápoje, je násilný a agresívny, vulgárny voči žalobkyni a vyhráža sa jej usmrtením. Do rozvodu manželstva prebiehalo aj konanie pod sp. zn. 29P 23/2011, kde bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí sumou 30 % zo sumy životného minima. Žalovaný na základe potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prešove bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 11.8.1994 do 3.8.2000 a následne od 1.1.2001 do 31.1.2003, od 1.3.2003 do 15.8.2004, od 1.2.2007 do 19.2.2007, od 8.6.2007 do 3.7.2007, od 9.11.2007 do 17.2.2008 a ďalej v období od 5.1.2009 do 8.11.2010 a od 1.3.2011 naďalej. Rozsudkom Okresného súdu Prešov, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 2To 9/2012-322 zo dňa 22.3.2012 bol žalovaný uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. g/ Trestného zákona, z prečinov ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zák., za čo mu súd uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov.

Počas trvania manželstva účastníci dňa 29.12.1999 pod č. 112/97 uzavreli s M. L. zmluvu o nadobudnutí vlastníckeho práva k bytu č. X na prvom poschodí bytového domu v L., B. Č.. X, súp. č. XX, ako aj spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckeho podielu na pozemku parcela č. XXX/XX- zastavaná plocha o výmere XXX m², na ktorom je dom postavený. Nehnuteľnosti boli ohodnotené na 59.400 Sk ako cena bytu a na sumu 3.896,42 Sk ako cena pozemku.

Počas prvoinštančného konania žalobkyňa potvrdila, že nehnuteľnosť kúpili po rómskych obyvateľoch v roku 1998 - 1999, byt rekonštruovali a až následne sa doňho nasťahovali. Byt bol zakúpený z finančných prostriedkov, ktoré si našetrila pred uzavretím manželstva žalobkyňa na stavebnom sporení, kde mala sumu 14.916 Sk, ďalej sumu 5.000 Sk jej darovala matka a sumu 9.000 Sk jej požičala priateľka. Žalobkyňa potvrdila, že 9.000 Sk priateľke vrátila po tom, čo žalovaný išiel v zime pracovať do lesa, z ktorých finančných prostriedkov našetrila na vrátenie pôžičky. Uviedla, že byt si rekonštruovali svojpomocne, taktiež aj zariadenie bytu, ktoré sčasti bolo získané od príbuzných a sčasti obstarané z vlastných finančných prostriedkov. Žalobkyňa za získané finančné prostriedky za prácu v lese v súvislosti s výsadbou stromčekov kupovala postupne plastové okná.

Žalovaný potvrdil, že svojpomocne bola realizovaná prerábka bytu, o domácnosť sa staral, aj zakupoval potrebné potraviny. Pracoval brigádnicky, resp. na dohodu.

Uvedené okolnosti potvrdili aj vypočutí rodinní príslušníci účastníkov konania. Matka žalobkyne potvrdila, že žalobkyni na kúpu bytu darovala 5.000 Sk, kamarátka z detstva jej požičala 9.000 Sk. Žalobkyňa sa nestťažovala, že s manželom žijú zle. Nedala najavo, že sa trápi. Žalobkyni požičiavala drobné finančné čiastky 100 až 500 Sk. Žalobkyňa sa o deti starala riadne.

Pred prvoinštančným súdom boli vypočutí aj svedkovia O. O. a M. O., rodičia žalovaného, ktorí potvrdili, že pri kúpe bol byt v dezolátnom stave a musela prebehnúť rekonštrukcia bytu.

Znalec T. M. W. v znaleckom posudku č. 64/2015 zo dňa 10.6.2015 ocenil nehnuteľnosť tak, že byt má trhovú hodnotu 13.581,17 eura a pozemok 444,55 eur. Zaokrúhlene cena nehnuteľnosti predstavuje 14.000 eur. Znalec poukázal na nízku úroveň kvality bytu a jeho zariadenia, ako aj bytového domu a jeho prostredia.

Prvoinštančný súd zistil, že voči žalovanému sú vedené viaceré exekúcie, kde žalovaný je povinným v exekučných konaniach spolu s M. V.. Obaja manželia však potvrdili, že z titulu BSM dlhy do tohto majetkového vysporiadania nepatria žiadne, pretože dlhy v manželstve nemali žiadne.

V priebehu konania strany sporu zhodne odsúhlasili, že do BSM patrí byt s príslušenstvom a pozemok pod bytovým domom, hnutelné veci a zariadenie bytu. Dohodli sa aj na zostatkových cenách a žalovaný súhlasil, aby všetky veci boli prikázané žalobkyni a jemu bola vyplatená finančná náhrada.

Prvoinštančný súd preto sa zamerlal, vzhľadom na to, že ostala sporná miera podielu oboch manželov na spoločnom majetku, na posúdenie výšky výplaty ustupujúcemu z manželov.

Prvoinštančný súd sa zaoberal preto disparitou podielov účastníkov konania na vyporiadavanom bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Vychádzal z ust. § 150 Občianskeho zákonníka a podrobne popísal zistenia, ktoré prvoinštančný súd viedli k tomu, že nebude možné vysporiadať bezpodielové spoluvlastníctvo manželov podľa zásady, že podiely oboch manželov na takomto majetku sú rovnaké. Zistil, že deti pochádzajúce z manželstva žijú v spoločnej domácnosti so žalobkyňou a sú na ňu odkázané (osobnú starostlivosť aj finančne). V čase rozhodovania prvoinštančného súdu žalovaný bol vo výkone trestu odňatia slobody, deťom je vyplácané náhradné výživné. Dlhy žalovaného, ktoré sú výlučne jeho, zaťažili exekučným záložným právom byt a aj podiel na pozemku. Exekučné záložné právo zaťažuje byt, kde riziko exekúcie trvá a ohrozuje aj bývanie samotných detí účastníkov konania.

Žalovaný počas trvania manželstva o výživu maloletých detí sa nestaral, nebol zamestnaný a len sporadicky prispieval do spoločných finančných potrieb rodiny a tak spôsob, akým sa v rodine správal a zabezpečoval finančné potreby je podľa prvoinštančného súdu potrebné považovať za nezodpovedný prístup k plneniu si vyživovacej povinnosti ako voči manželke, teda žalobkyni, tak aj voči deťom. Navyiac počas trvania manželstva si plnil aj vyživovaciu povinnosť voči synovi z mimomanželského vzťahu, B. Z. z finančných prostriedkov, ktoré zaobstarávala svojou prácou jeho manželka, žalobkyňa.

Žalobkyňa preukázala, že žalovaný sa síce určitou mierou zaslúžil o nadobudnutie finančných prostriedkov, z ktorých bola zaplatená kúpna cena bytu, avšak len dodatočne, kedy požičané peniaze vyplatil zo svojho zárobku. Rozhodujúcou skutočnosťou je to, že už pred uzavretím manželstva mala žalobkyňa založené stavebné sporenie, z ktorého finančné prostriedky boli použité na zabezpečenie kúpnej ceny bytu a zvyšnú časť peňazí jej darovala matka a požičala kamarátka. Teda sama žalobkyňa zabezpečila peniaze.

Počas trvania manželstva sa zabezpečovala bežná údržba bytu, zveľaďovanie tohto majetku bolo v rozhodujúcej miere z príjmov žalobkyne, žalovaný bol prevažne nezamestnaný a prispieval na domácnosť len sporadicky.

Žalobkyňa preukázala, že za domáce násilie bol žalovaný odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov. Prvoinštančný súd vyjadril názor, že žalovaný nič zo svojho správania po absolvovaní tohto trestu neoľutoval. Na pojednávaní bol opakovane slovne agresívny vo vzťahu k žalobkyni aj napriek upozorneniu súdu.

Práve pre domáce násilie žalobkyňa žiadala, aby bolo rozhodnuté o prikázaní všetkých vecí do jej výlučného vlastníctva bez povinnosti vyplatiť žalovaného.

Prvoinštančný súd po tom, čo zistil výnimočné okolnosti a uplatnil tento výnimočný inštitút na vyhodnotenie odklonu od zásady rovnosti podielov pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, poukázal na existujúcu súdnu prax a dospel k záveru, že v danom konkrétnom prípade podiely manželov pri vyporiadaní BSM nie sú rovnaké. S poukazom na intenzitu násilia preukázanú v spise sp. zn. 5T 54/2010 rozhodol o disparite podielov medzi manželmi v prospech žalobkyne. Prvoinštančný súd zobral do úvahy, že žalovaný sa v určitej miere podieľal na nadobudnutí spoločnej nehnuteľnosti aj na jej rekonštrukcii, ale nebolo možné opomenúť jeho dlhodobú nezamestnanosť a nepravidelné príjmy, hoci vyživovaciu povinnosť si plnil. Prvoinštančný súd považoval za primerané, aby disparita predstavovala 65 % : 35 % v prospech žalobkyne. Pokiaľ hodnota nehnuteľnosti a hnutelných vecí spolu predstavuje 14.250 eur, 65 % tejto sumy predstavuje 9.262,50 eura a 35 % z tejto sumy 4.987,50 eur. Žalobkyňa preto je povinná z celej masy BSM, ktorá jej bola prikázaná, vyplatiť žalovaného vo výške 4.987,50 eur. Prvoinštančný súd s poukazom na zlú finančnú situáciu žalobkyne a vzhľadom na to, že jej priemerný čistý mesačný príjem predstavuje sumu 568 eur a je živiteľkou rodiny, prvoinštančný súd podľa § 232 ods. 3, 4 CSP jej poskytol lehotu na plnenie v splátkach po 70 eur mesačne s tým, že celý dlh bude žalovanému uhradený do 6 rokov.

O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 257 CSP s prihliadnutím na dôvody hodné osobitného zreteľa, ktorými sú povaha sporného nároku a vyporiadanie spoločného majetku uskutočnený v prospech oboch strán sporu.

O trovách štátu bolo rozhodnuté podľa § 259 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa. Namietala, že je povinná žalovaného z jeho podielu na bezpodielovom spoluvlastníctve manželov vyplatiť. Nestotožňuje sa so záverom prvoinštančného súdu, že disparita by mala predstavovať pomer 65 : 35 v prospech

žalobkyne, pretože žalobkyňa preukázala, že žalovaný žiadnym spôsobom sa nemohol podieľať na nadobudnutí spoločnej nehnuteľnosti, ani na jej rekonštrukcii, pretože v čase od nadobudnutia nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy dňa 29.12.1999, žalovaný už od roku 1994 vôbec nepracoval. Žiadnym spôsobom sa nezapríčinil na nadobudnutí bytu. Žalovaný počas trvania manželstva nemal žiadny príjem. Preto nesprávne bola určená výška podielu 65 : 35 v prospech žalobkyne. Žalobkyňa je presvedčená o tom, že násilnícke správanie a domáce násilie žalovaného a skutočnosť, že bol odsúdený pre domáce násilie na trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov odôvodňuje disparitu podielov v podstatne vyššom podiele v prospech žalobkyne. Preto žiadala, aby odvolací súd zmenil prvoinštančný rozsudok tak, že bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov vyporiada po prikázaní všetkých vecí žalobkyňi bez povinnosti vyplatiť žalovanému vyrovnávací podiel.

3. Odvolanie voči rozsudku podal aj žalovaný. Namietal postup prvoinštančného súdu pri odklone zo zásady rovnosti podielov. Poukázal na to, že v bode 27 odôvodnenia rozsudku je disparita určená pomerom 60 % : 40 % v prospech odporkyne s tým, že v bode 28 rozsudku je táto disparita určená v pomere 65 : 35 a navyše, keď v bode 26 prvoinštančný súd konštatuje situáciu, kde je prikázaná celá masa BSM žalobkyňi bez povinnosti vyplatiť žalovanému akúkoľvek náhradu. Odklon od tohto princípu parity nie je náležitým spôsobom odôvodnený a rozhodnutie nesmie byť arbitrárne.

Žalovaný ďalej namietal, že počas trvania manželstva riadne pracoval, o svoju rodinu sa staral a zabezpečoval chod domácnosti z finančných prostriedkov, ktoré zarobil. Žalobkyňa sa nikdy nestážovala na zlé spolužitie so žalovaným, žalovaný sa zapríčinil nielen k nadobudnutiu bytu, ale aj o jeho rekonštrukciu, vyživovací povinnosť si voči deťom riadne plnil. Vzhľadom na nedostatok odôvodnenia je rozsudok prvoinštančného súdu nepreskúmateľný.

Namietal rozhodnutie prvoinštančného súdu o umožnení splácať výplatu podielu po 70 eur mesačne, čo bude 6 rokov. Žalovaný si potrebuje obstaráť vlastné bývanie a splátky ho znevýhodňujú pri obstarávaní obydla. Preto žiadal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu 50 % z hodnoty bezpodielového spoluvlastníctva manželov, teda sumu 7.125 eur v jednej splátke.

4. Strany sporu sa vzájomne k odvolaniam nevyjadrili.

5. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne. Prvoinštančný súd po tom, čo vec bola zrušená a vrátená odvolacím súdom, dostatočne zistil skutkový stav, správne vec právne posúdil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktoré považuje za správne. Len na zdôraznenie správnosti a vzhľadom na odvolacie námietky strán sporu navyše k veci udáva:

6. Pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov na základe rozhodnutia súdu podľa § 150 Občianskeho zákonníka platí, že pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliada predovšetkým na potreby maloletých detí a na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie potrieb spoločnej domácnosti.

7. V priebehu prvoinštančného konania zhodne obe strany označili veci, ktoré patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a zároveň sa zhodli aj na hodnotách týchto vecí a na hodnote vyporiadania celkového bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Bolo zistené, že strany sporu nadobudli počas trvania manželstva dvojizbový byt na ulici B. Z. L., k tomu prislúchajúci podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu v rozsahu 54/436, ktoré nehnuteľnosti sú zapísané na LV XXXX, k.ú. L. a ďalej spoluvlastnícky podiel v rozsahu XX/XXX na parcele registra C č. XXX/XX, zapísanej na LV XXXX, k.ú. L.. Na základe záverov znaleckého posudku bol ustálená hodnota tejto nehnuteľnosti na 14.000 eur. Okrem toho počas trvania manželstva nadobudli presne vyšpecifikované huteľné veci tvoriace zariadenie bytu, kde huteľné veci boli ocenené spolu na 250 eur. Spolu celý predmet vyporiadania predstavuje 14.250 eur. Tieto okolnosti medzi účastníkmi konania neboli sporné. Prvoinštančný súd taktiež na základe zhodného prejavu oboch strán sporu prikázal všetky veci označené stranami sporu ako predmet BSM do výlučného vlastníctva žalobkyne s tým, že rozhodoval následne aj o podiele, v akom rozsahu žalobkyňa vyplatí žalovaného za jeho podiel.

8. Podľa Občianskeho zákonníka v zásade platí, že podiely oboch manželov v prípade vysporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov sú rovnaké. Od tejto zásady, vzhľadom na výnimočné okolnosti prípadu, sa prvoinštančný súd odchyľil. Vychádzal tak na základe vykonaného dokazovania, keď žalobkyňa preukázala také okolnosti, ktoré vzhľadom na úvahu prvoinštančného súdu vyústili k odchyleniu sa od zásady rovnosti podielov manželov na vyporiadavanom spoločnom bezpodielovom spoluvlastníctve manželov.

Prvoinštančný súd všetky tieto okolnosti presne špecifikoval v odôvodnení svojho rozhodnutia, prihliadol na ne a vyhodnotil ich aj s poukazom na existujúcu a ustálenú súdnu prax tak, že odôvodňovali jeho rozhodnutie na zmenu veľkosti pomerov pri vyporiadaní BSM v prospech žalobkyne v rozsahu 65 % a v prospech žalovaného v rozsahu 35 %.

Pri rozhodovaní prvoinštančný súd vychádzal zo skutkových okolností zistených v konaní, ktoré žalobkyňa preukázala a žalovaný ich nerozporoval, ani nepreukázal opak.

Vzhľadom na to, že prvoinštančný súd úvahou dospel k miere disparity v pomere 65 % : 35 %, odvolací súd skúmal skutkové okolnosti, ktoré prvoinštančný súd takto vyhodnocoval a dospel k záveru, že rozhodnutie prvoinštančného súdu je odôvodnené dostatočne. Prvoinštančný súd podrobne rozobral jednotlivé aspekty, ktoré vzhľadom na existujúcu súdnu prax sa pri prípadnej disparite podielov účastníkov konania vyhodnocujú. Táto úvaha je konzistentná, logická a neodporuje zásadám formálnej logiky. Odvolací súd sa s touto úvahou v celom rozsahu stotožňuje.

Pokiaľ prvoinštančný súd vzhľadom na odvolaciu námietku žalovaného v bode č. 26 tvrdil, že je namieste rozhodnúť bez povinnosti vyplatiť žalovanému náhradu za veci, ďalej že v bode 27 hovorí prvoinštančný súd o pomere 60 % : 40 % a reálne bol tento pomer v bode 28 odôvodnený v rozsahu 65 % : 35 %, táto odvolacia námietka zo strany žalovaného je nedôvodná a nespôsobuje zmätočnosť ani nelogickosť rozhodnutia a dôvodov prvoinštančného rozhodnutia. V prvom rade je potrebné poukázať na to, že v bode 26 prvoinštančný súd síce konštatuje, že je namieste prikázať všetky veci žalobkyňi bez povinnosti vyplatiť žalovanému náhradu za prikázané veci, toto konštatovanie je však konštatovaním toho, čo žiadala žalobkyňa, nie právny záver súdu. Následne prvoinštančný súd už len konštatoval, že aplikoval výnimočný inštitút, keď zistil výnimočné okolnosti odôvodňujúce disparitu.

V odseku 27 prvoinštančný súd síce konštatuje, že pomer strán je v rozsahu 60 % a 40 %, avšak v odseku 27 prvoinštančný súd poukazuje na existujúcu súdnu prax a rozhodnutia iných súdov. V danom prípade sa zaoberá rozhodnutím Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo 1137/2012, kde odporkyňa bola zvýhodnená pri disparite v rozsahu 60 % : 40 %. Teda tento pomer je len príkladom existujúcej súdnej praxe, nie rozhodnutím v prejednávanej veci.

Prvoinštančný súd disparitu v prejednávanej veci odôvodnil zreteľne a jednoznačne s poukazom na predchádzajúce úvahy súdu o dôvodoch disparity a výnimočnosti okolností odôvodňujúcich aplikáciu tohto ust. § 150 Občianskeho zákonníka v pomere 65 % : 35 % v prospech žalobkyne.

Preto odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali správnosť záverov žalovaného v časti odvolacej námietky určenia miery disparity.

9. Pokiaľ žalovaný namietal neexistenciu okolností odôvodňujúcich výnimočnú aplikáciu inštitútu disparity veľkosti podielov pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov a dôvody na odklon od zásady rovnosti podielov pri vyporiadaní BSM, odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na podrobné dôvody zistené prvoinštančným súdom. Prvoinštančný súd zistil podrobne v každej oblasti a v podrobne popísaných skutočnostiach, ktoré ovplyvňovali jeho rozhodnutie aplikovať takýto výnimočný inštitút. Prvoinštančný súd poukázal na to, že žalovaný sa dostatočným spôsobom nepodieľal na plnení vyživovacej povinnosti voči svojim deťom pochádzajúcim z manželstva, dokonca bol vo výkone trestu odňatia slobody. Deťom bolo vyplácané náhradné výživné, nehnuteľnosť, v ktorej deti bývajú, zaťažil exekučným záložným právom a ohrozuje bývanie samotných detí. Zo spoločného majetku žalobkyňa uhrádzala výživné na dieťa z mimomanželského vzťahu žalovaného.

Je pravdou, že žalovaný sčasti prispel na zabezpečenie kúpy bytu, ale žalobkyňa prevažnou mierou zabezpečila finančné prostriedky od blízkych a kamarátky. Spoločný byt sa snažila zveľaďovať. Žalovaný, vzhľadom na to, že bol nezamestnaný, prispieval do bytu sporadicky. Bolo zistené, že žalovaný bol odsúdený za domáce násilie na trest odňatia slobody, ktorý trval 7 rokov. Všetky tieto preukázané okolnosti viedli prvoinštančný súd k rozhodnutiu o disparite podielov, pričom disparita bola prvoinštančným súdom stanovená po úvahe v závislosti od preukázaných a nepopretých skutočností žalovaným, najmä vo vzťahu k násiliu a trestnému stíhaniu, odsúdeniu a výkonu trestu. Prvoinštančný súd túto disparitu stanovil v tak výraznej miere, ako to uviedol v prvoinštančnom rozhodnutí v pomere 65 % : 35 %. Bolo totiž preukázané, že žalobkyňa v prevažnej miere, v podstatne vyššej ako žalovaný,

sa podieľala na nadobudnutí spoločných vecí, na ich udržaní, na obstaraní potrieb detí, rodiny. Spolu s deťmi bola obeťou násillia žalovaného v rodine, v dôsledku ktorého žalovaný bol odsúdený.

10. Pokiaľ sa týka námietky žalovaného na výšku splátok z vyporiadaného pomeru 35 % z masy BSM vo výške 4.987,50 eur, je potrebné uviesť, že prvoinštančný súd zohľadnil všetky majetkové a sociálne pomery žalobkyne, keď zistil, že žalobkyňa je zamestnaná s čistým mesačným príjmom 568 eur. Je živiteľkou rodiny, pritom úhrada tohto dlhu vo výške 70 eur mesačne bude uhrádzaná žalovanému v priebehu 6 rokov.

Aj odvolací súd zistil, že príjem žalobkyne nedovoľuje, vzhľadom na jej sociálne pomery, uhradiť žalovanému celý podiel naraz. Úhrada podielu žalovanému v splátkach je jedinou formou vyrovnania podielu žalovanému. Žalobkyňa totiž zo svojho príjmu uhrádza inkasné platby spolu vo výške 172,13 eur, spláca pôžičku Quatro a Cetelem 23 eur a 62 eur, ďalej uhrádza stravu, ošatenie, obuv a ďalšie poplatky v súvislosti s živobytím. Stará sa o dve deti, z toho jedno dieťa je už v čase rozhodovania prvoinštančného súdu plnoleté. Vzhľadom na sociálnu situáciu žalobkyne je úhrada podielu žalovaného naraz nereálna a mohla by spôsobiť riziko exekúcie žalobkyne.

11. Odvolací súd sa zaoberal aj odvolaním žalobkyne, ktorá namietala, že výška disparity podielu žalobkyne a žalovaného by mala byť väčšia vzhľadom na okolnosť, že žalovaný sa nepodieľal na nadobudnutí nehnuteľnosti a na jej rekonštrukcii keďže nepracoval.

Disparita, pri ktorej sa nevyplatí druhému z manželov žiaden podiel na spoločnom majetku, je tak výnimočné a krajné riešenie, že musí byť odôvodnené výnimočnými a mimoriadnymi okolnosťami, ktoré v prejednávanej veci zistené neboli. Pri nadobúdaní spoločného majetku stranami sporu sa v prevažnej miere zaslúžila o zabezpečenie finančných prostriedkov žalobkyňa, ktorá dokonca si požičala od svojej priateľky, čo nakoniec strany sporu nerozporovali. Bolo však samotnou žalobkyňou tvrdené a opäť nikým nerozporované, že časť finančných prostriedkov, a to vo výške 9.000 Sk, ktoré získala pôžičkou od svojej priateľky následne vrátila tejto priateľke z finančných prostriedkov, ktoré boli príjmom bezpodielového spoluvlastníctva manželov z prác žalovaného v lese. Je preto namieste na túto okolnosť, ale na okolnosť ovplyvňujúcu mieru disparity prihliadnuť.

Pokiaľ sa týka rekonštrukcie bytu, bolo preukázané, že na rekonštrukčných prácach sa sčasti podieľal aj žalovaný, ale, a to opäť nebolo stranami sporu namietané, podieľali sa na týchto prácach aj rodičia žalovaného.

V neprospech žalovaného pri nadobúdaní a rekonštrukcii spoločného bytu s poukazom na mieru disparity svedčí okolnosť, že žalovaný nevyužíval svoje schopnosti a možnosti dostatočným spôsobom na pravidelné zabezpečenie príjmu do rodiny.

K disparite prispieva aj to, že žalovaný uhrádzal zo spoločných finančných príspevkov výživné na nemanželského syna.

Žalovaný sa na udržaní a na zveľadení spoločného majetku nepričiňoval rovnakou mierou ako žalobkyňa, je však pravdou, čo opäť nebolo popreté, že pracoval na dohodu a zo svojho príjmu, poskytol finančné prostriedky žalobkyňi do domácnosti, alebo zabezpečil materiál v súvislosti s rekonštrukciou bytu. Preto samotná okolnosť, že obaja manželia mali iné predpoklady pre výkon zárobkovej činnosti sama osebe nevedie k disparite podielov, je len okolnosťou, ktorá v súvislosti s ďalšími okolnosťami pri ich komparácii má vplyv na mieru výšky disparity.

Odvolací súd poukazuje preto na správne závery prvoinštančného súdu, ktorý ustálil mieru disparity v pomere 65 % : 35 %, kde okolnosť domáceho násillia bola hlavným dôvodom určenia disparity v súdom ustálenej výške. Dôvod pre nerovnomerné určenie podielov je aj skutočnosť, že jeden z manželov, teda žalovaný, počas trvania manželstva sa nepodieľal na starostlivosti o deti, o rodinu, o spoločnú domácnosť v dôsledku protiprávneho konania, pretože dlhodobo bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý výkon trestu priamo súvisel s domácim násillím. Preto aj úvaha súdu o miere disparity v pomere tak, ako to určil prvoinštančný súd je správna a v plnej miere zodpovedá všetkým zisteným a preukázaným okolnostiam žalobkyňou v prejednávanej veci.

Vyššia miera disparity v neprospech žalovaného by nebola primeraná.

12. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

13. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP s použitím ust. § 255 ods. 2 CSP. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo, pretože každá zo strán bola neúspešná v rozsahu svojho odvolania a úspešná v rozsahu odvolania protistrany.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.